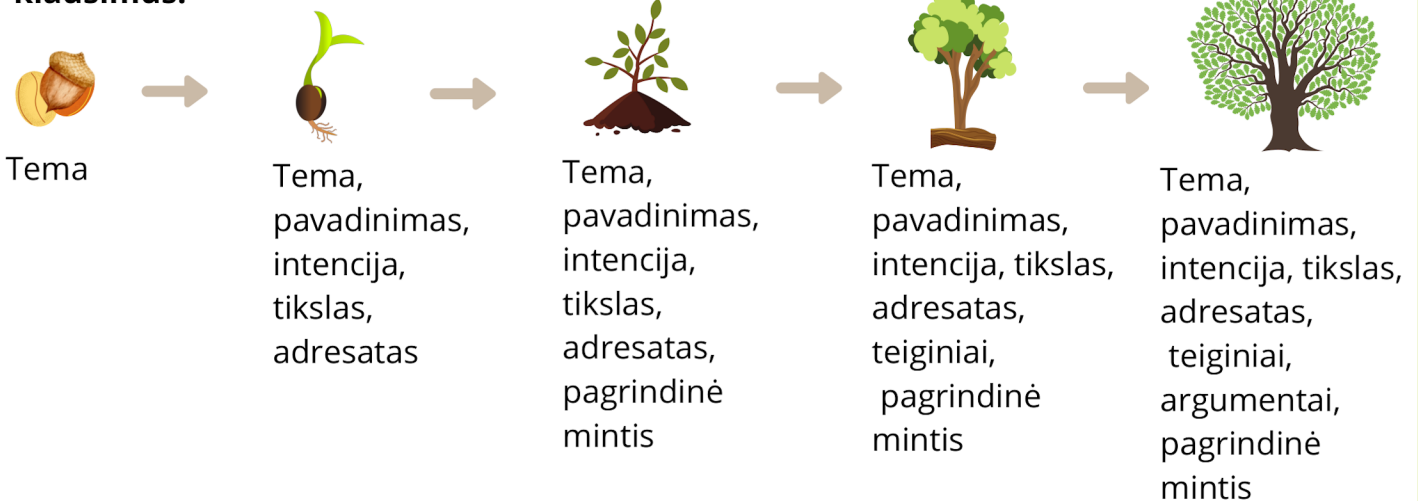

Viešosios kalbos rengimo etapai

Baigdami 2-ąją temą, ruošėte ir rašėte viešąją kalbą. Šioje pamokoje prisiminsite kalbos rengimo etapus, kalbos struktūrą, galbūt papildysite ar pakoreguosite savo kalbą, pasakysite ją savo bendramoksliams ir įvertinsite vieni kitų viešąsias kalbas.

1 užduotis. Prisiminkite kalbos rengimo etapus. Bendradarbiaudami atsakykite į klausimus.

1. Remdamiesi augančio medžio analogija, paaiškinkite, kaip rengiama kalba.

2. Kurie etapai yra susiję su numatymu, o kurie – su planavimu?

3. Kuris viešosios kalbos etapas jums buvo pats sunkiausias, reikalaujantis daugiausia pastangų? Kuris lengviausias? Kodėl?

_____

4. Kas, ruošiant viešąją kalbą, jums buvo įdomiausia? Kodėl?

_____

5. Ką patartumėte tiems, kurie dar tik bando parengti kalbą? Užrašykite 3 patarimus.

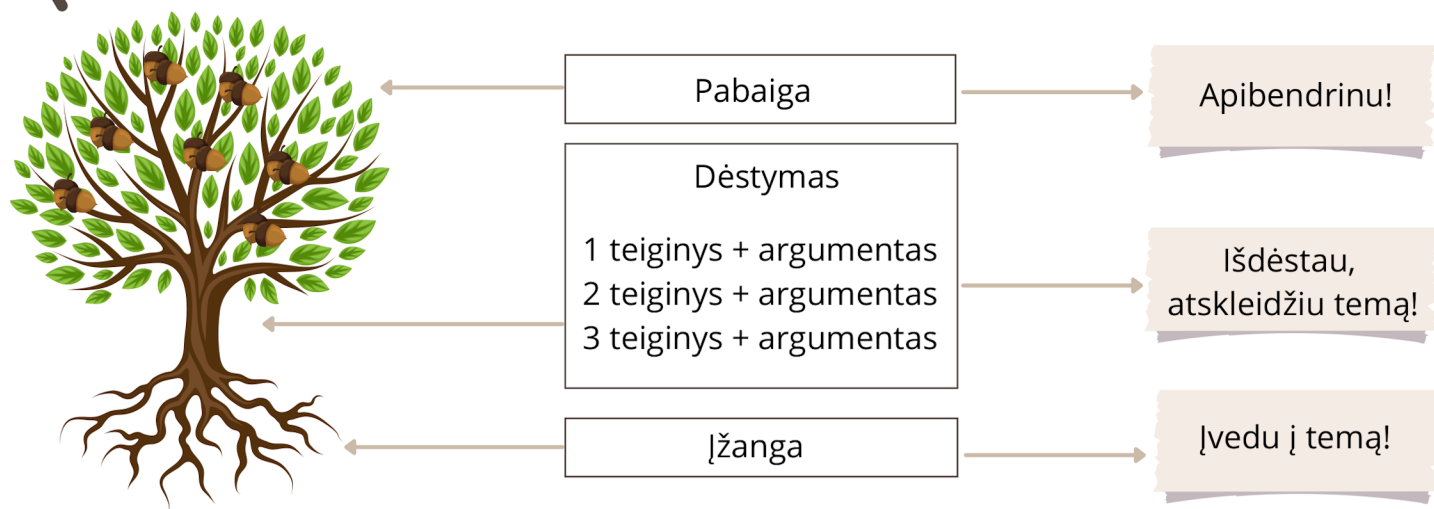
Pirma, _____

Antra, _____

Trečia, _____

Viešosios kalbos struktūra

2 užduotis. Prisiminkite viešosios kalbos struktūrą ir struktūrinių dalių paskirtį.

1. Remdamiesi medžio įvaizdžiu, paaiškinkite, kokia yra viešosios kalbos struktūrinių dalių paskirtis.

Įžanga skirta _____

Dėstymas skirtas _____

Pabaiga skirta _____

2. Susiekite įžangos ir pabaigos funkcijas (paskirtį).

apibendrinti	Įžanga	signalizuoti pabaigą
sukelti pasitikėjimą		sustiprinti emocijas
apžvelgti pagrindinius teiginius	Pabaiga	sudominti klausytojus
pasakyti pagrindinę mintį		akcentuoti pagrindinę mintį
paskatinti veikti		parodyti temos svarbumą

Pagal Zitą Nauckūnaitę „Iškalbos mokymas“

3. Jums jau žinomas romėnų teisininkas Markas Tulijus Ciceronas laikomas vienu garsiausių Antikos oratorių. Jo teigimu, įžangą reikia rašyti paskiausiai, jau apgalvojus dėstymą. O kaip manote jūs? Ar pritariate? Atsakymą pagrįskite.

Viešosios kalbos struktūra

4. Perskaitykite Zitos Nauckūnaitės suformuluotas viešosios kalbos įžangos ir pabaigos taisykles. Kurioms pritariate, dėl kurių abejojate, kurioms nepritariate? Pasidalykite.

Įžanga

1. Įžanga turi būti trumpa kaip afiša.
2. Jau pirmu sakiniu turi laimėti klausytojų simpatijas. Atmink: nuo įžangos priklauso visos kalbos sėkmė.
3. Nenutolk nuo temos – nepradėk nuo „Adomo ir levos“, bet ir neužbėk į priekį – kurk įžangą atsižvelgdamas į temos esmę.
4. Nesigirk, nerodyk savo pranašumo, tačiau imponuok išmanymu.
5. Nesakyk „Nesu pasiruošęs“, „Aš čia gal ne visai išmanau“. Atsiprašinėjimas tik įžeidžia ir erzina klausytojus.
6. Kalbėti pradėk ramiai ir iš lėto: taip pagaunamas klausytojų dėmesys.
7. Įžangą rašyk paskiausiai.

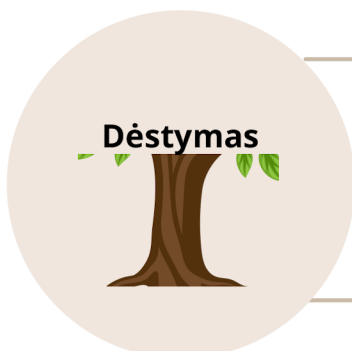
Pabaiga

1. Pabaiga turi būti trumpa ir įspūdinga.
2. Nekišk į pabaigą to, ką užmiršai pasakyti (ką nors praleidęs, neišsaiduok, – pakalbėsi atsakydamas į klausimus arba per diskusiją (J. Eretas).
3. Baik kalbėti, kol klausytojai dar tebėra susidomėję: gėrybės, be saiko beriamos, nustoja vertės.
4. Nekartok kelis kartus to paties, kad pabaiga nebūtų lyg įžanga į naują „pradžią“ (J. Eretas).
5. Pabaiga turi turėti reziumė – apibendrinimas. Jam atrink pačius svarbiausius argumentus.
6. Nesakyk: „Tuo ir baigsiu“, „Tai maždaug ir viskas“, „Na, tai tiek...“ ir pan. Tai ne pabaiga. Tai klaida (D. Karnegis). Paskutiniai žodžiai turi būti įspūdingi, nes juos klausytojai atsimena ilgiau nei pačią kalbą.

Zita Nauckūnaitė „Iškalbos mokymas“

5. Remdamiesi pateikta schema, raštu paaiškinkite, kas sudaro svarbiausią viešosios kalbos struktūros dalį – dėstymą.

Teiginys + argumentas

Teiginys + argumentas

Teiginys + argumentas

Viešosios kalbos vertinimas

3 uždutis. Įsivertinkite savo parengtą kalbą: peržvelkite ją atsakydami į klausimus.

Turinys

- Kokia pagrindinė kalbos mintis? Ar ji aiški?

- Kokie teiginiai pateikiami kalboje? Ar galiu juos pasakyti?

- Ar argumentuojant pasitelkiami moksliniai faktai, literatūros ir kultūros pavyzdžiai?

- Ar pasitelkti argumentai iš tiesų pagrindžia teiginius?

Struktūra

- Ar įžanga tinkama? Ar pristatyta tema, teiginiai ir / ar pagrindinė mintis?

- Ar dėstymas tinkamas? Ar juo aiškiai, nuosekliai atskleidžiama tema?

- Ar pabaigoje apibendrinama? Ar akcentuojama pagrindinė mintis? Ar yra skatinimas veikti (išsakomas citata, skatinamuoju sakiniu, klausimu ar kt.)?

4 uždutis. Peržvelkite savo parengtą viešąją kalbą ir, jei reikia, ją pakoreguokite.